

Uchwała Nr 259 / 2020

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 24 kwietnia 2020 roku

w sprawie wydania opinii o przedłożonym przez Zarząd Powiatu Słubickiego sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu za rok 2019 wraz z informacją o stanie mienia

Na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w zw. z art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.) oraz zarządzenia Nr 6 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 13 sierpnia 2018 r. w sprawie wyznaczenia Składów Orzekających, po rozpatrzeniu przedłożonego przez Zarząd Powiatu Słubickiego sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu za rok 2019, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w osobach:

1. Jarosław Kotowski - Przewodniczący
2. Joanna Chruściel - Członek
3. Grażyna Radomska - Członek

opiniuje pozytywnie z zastrzeżeniem sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za rok 2019 przedstawione przez Zarząd Powiatu wraz z informacją o stanie mienia.

UZASADNIENIE

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze zbadał pod względem formalnym i prawnym przedłożone przez Zarząd Powiatu Słubickiego sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za 2019 rok wraz z informacją o stanie mienia.

Skład Orzekający stwierdza, że:

- sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za 2019 rok zostało przedłożone w terminie i uwzględnia dochody i wydatki budżetu w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej, zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonane w trakcie roku budżetowego oraz stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich, co wypełnia dyspozycję art. 269 ustawy o finansach publicznych,
- sprawozdanie zawiera zestawienie dochodów i wydatków - stosownie do art. 267 ust.1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych,
- wykazany plan oraz wykonanie dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów budżetu są zgodne z uchwałami budżetowymi i sprawozdawczością budżetową. Skład Orzekający jako uwagę wskazuje jednak, że w załączniku nr 1 do sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu w rozdziale 80140 dla § 6207 wykazano wykonanie, natomiast ten paragraf znajdował się w planie dochodów na dzień 1.01.2019 r., natomiast na koniec roku 2019 nie był on ujęty w planie zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27S (nie ma on planu ani wykonania na koniec IV kwartału). W tym samym rozdziale 80140 nie wskazano § 2057 zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27S paragraf ten nie ma planu, natomiast wykonanie wynosi 23.246,07 zł. Jego wykonanie omyłkowo wskazano w sprawozdaniu w § 6207.

- Zarząd Powiatu Słubickiego przedstawił informację o stanie mienia Powiatu według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., przedstawiona informacja zawiera dane, o których mowa w art. 267 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Wykonanie budżetu Powiatu Słubickiego, na podstawie sprawozdawczości budżetowej oraz sprawozdawczości w zakresie operacji finansowych za 2019 rok, przedstawia poniższe zestawienie:

Symbole	Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania
1	2	3	4	5
1	Dochody ogółem, w tym:	51 804 089,45	51 852 630,75	100,1%
1.1.	dochody bieżące	46 924 089,45	48 330 389,16	103,0%
1.2.	dochody majątkowe	4 880 000,00	3 522 241,59	72,2%
1.2.a	w tym: ze sprzedaży majątku	820 747,98	1 088,75	0,1%
1.3.	dochody z tytułu środków unijnych i zagranicznych, w tym:	4 503 286,24	3 219 220,01	71,5%
a	Finansowanie programów i projektów ze środków unijnych	2 348 875,97	1 115 562,75	47,5%
b	Współfinansowanie programów i projektów ze środków unijnych	2 154 410,27	2 103 657,26	97,6%
2	Wydatki ogółem, w tym:	57 401 428,45	53 809 579,45	93,7%
2.1.	Wydatki bieżące , w tym:	46 524 666,43	44 475 183,05	95,6%
2.1.1	wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	28 945 707,04	28 484 122,07	98,4%
2.2	dotacje na zadania bieżące	1 530 188,00	1 521 729,81	99,4%
2.3.	wydatki na obsługę długu jst	850 000,00	843 114,53	99,2%
2.4.	wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń udzielonych przez jst	0,00	0,00	
2.5.	wydatki majątkowe , w tym:	10 876 762,02	9 334 396,40	85,8%
a	wydatki inwestycyjne i zakupy inwestycyjne	10 876 762,02	9 334 396,40	85,8%
b	zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	0,00	0,00	
2.6.	wydatki na programy z udziałem środków unijnych i zagranicznych, w tym:	9 434 689,03	8 006 457,39	84,9%
a.1	<i>Finansowanie programów i projektów ze środków unijnych</i>	6 775 736,76	5 687 057,50	83,9%
a.2	<i>Współfinansowanie programów i projektów ze środków unijnych</i>	2 658 952,27	2 319 399,89	87,2%
WF	WYNIK BUDŻETU (nadwyżka +/-deficyt-)	-5 597 339,00	-1 956 948,70	
WFD	Deficyt	-5 597 339,00	-1 956 948,70	

WFN	Nadwyżka			
3	Przychody ogółem, w tym:	5 747 339,00	5 966 911,85	103,8%
3.1.	kredyty i pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:	5 597 339,00	5 597 339,00	100,0%
3.1.1.	ze sprzedaży papierów wartościowych	0,00	0,00	
3.2.	spłata pożyczek udzielonych	0,00	0,00	
3.3.	nadwyżka z lat ubiegłych	0,00	0,00	
3.4.	prywatyzacja majątku jst	0,00	0,00	
3.5.	wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ufp	150 000,00	369 572,85	246,4%
3.6.	inne źródła	0,00	0,00	
4	Rozchody ogółem, w tym:	150 000,00	150 000,00	100,0%
4.1.	spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych, w tym:	150 000,00	150 000,00	100,0%
4.1.1.	wykup papierów wartościowych	0,00	0,00	
4.2.	udzielone pożyczki	0,00	0,00	
4.3.	inne cele	0,00	0,00	
5	Finansowanie planowanego deficytu, z tego:		1 956 948,70	
5.1.	sprzedaż papierów wartościowych		0,00	
5.2.	kredyty i pożyczki		1 956 948,70	
5.3.	prywatyzacja majątku jst		0,00	
5.4.	nadwyżka z lat ubiegłych		0,00	
5.5.	wolne środki		0,00	
6	Przychody i rozchody na realizacja programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art..5 ust.1 pkt 2 ufp			
6.1.	Przychody z tytułu kredytów. pożyczek emisji papierów wartościowych na realizacje programów i projektów z udziałem środków, o których mowa w art.. 5 ust.1 pkt.2 ufp, w tym:	5 597 339,00	5 597 339,00	
6.1.1.	ze sprzedaży papierów wartościowych	0,00	0,00	
6.2.	Rozchody z tytułu spłaty kredytów. pożyczek emisji papierów wartościowych na realizacje programów i projektów z udziałem środków, o których mowa w art.. 5 ust.1 pkt.2 ufp, w tym:	0,00	0,00	
6.2.1.	wykup papierów wartościowych	0,00	0,00	
Z	Zobowiązania według tytułów dłużnych, w tym:		24 749 870,64	

	Kredyty krótkoterminowe		0,00	
	Zobowiązania wymagalne		0,00	
N	Należności oraz wybrane aktywa finansowe, w tym:		6 247 778,75	
	Wymagalne		1 929 674,31	

	Wynik operacyjny brutto = dochody bieżące - wydatki bieżące	399 423,02	3 855 206,11	
	Dochody bieżące - wydatki bieżące + nadwyżka z lat ubiegłych + wolne środki <small>-(art. 242 ust. 2 ufp)</small>	549 423,02	4 224 778,96	
I.	Kwota długu:			
I.1.a	Łączna kwota długu na koniec okresu		24 749 870,64	
II.	Kwota spłaty zobowiązań:			
II.2.a	Łączna kwota spłaty zobowiązań bez wyłączeń	1 000 000,00	993 114,53	
II.2.b	Kwota spłaty zobowiązań po wyłączeniach	1 000 000,00	993 114,53	

Z analizy wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za rok 2019 wynika, że Powiat wykonał dochody w wysokości 51 852 630,75 zł co stanowi 100,09% planu. Wydatki zostały wykonane w kwocie 53 809 579,45 zł, co stanowi 93,74% wydatków planowanych. Powiat Słubicki zamknął rok 2019 deficytem budżetu w wysokości -1 956 948,70 zł, przy planowanym deficycie budżetu po zmianach w wysokości -5 597 339,00 zł.

Skład Orzekający wskazuje, że Powiat Słubicki w 2019 r. wykonał dochody ze sprzedaży majątku w wysokości 0,1% planu.

Na koniec roku 2019 r. Powiat Słubicki nie posiadał zobowiązań wymagalnych, natomiast należności wymagalne stanowiły kwotę 1 929 674,31 zł. Skład Orzekający wskazuje na konieczność prowadzenia działań zmierzających do wyegzekwowania należności wymagalnych budżetu i monitorowania wielkości należności wymagalnych budżetu przez Organy Powiatu. Skład Orzekający wskazuje, że należności wymagalne Powiatu wykazują tendencję wzrostową - na koniec 2018 należności wymagalne wynosiły 1 300 237,72 zł, a na koniec 2017 roku wynosiły 954 628,95 zł.

Przy realizacji budżetu Powiatu Słubickiego na koniec 2019 r. zasada równowagi budżetu w rozumieniu art. 242 ustawy o finansach publicznych została zachowana. W wyniku realizacji dochodów bieżących i wydatków bieżących powstał dodatni wynik operacyjny brutto. Wynik operacyjny brutto Powiatu na koniec IV kwartału 2019 r. (dochody bieżące – wydatki bieżące) wyniósł 3 855 206,11 zł.

Spełnienie relacji - art. 242 ufp	plan	wykonanie
Wynik operacyjny brutto = dochody bieżące - wydatki bieżące	399 423,02	3 855 206,11
Dochody bieżące - wydatki bieżące + nadwyżka z lat ubiegłych + wolne środki <small>-(art. 242 ust. 2 ufp)</small>	549 423,02	4 224 778,96

Łączna kwota długu Powiatu Słubickiego na koniec roku 2019 roku wyniosła (zgodnie ze sprawozdaniami) 24 749 870,64 zł, co stanowiło 47,73 % wykonanych dochodów ogółem.

Powiat wykonał dochody z tytułu gromadzenia opłat i kar za korzystanie ze środowiska w kwocie 101 764,21 zł przy planie w wysokości 170 000,00 zł. Wydatki planowano ponieść w kwocie 170 000,00 zł w rozdziałach 90005 i 90095, a wykonano wydatki w kwocie 113 696,60 zł.

Z prognozy kwoty długu Powiatu Słubickiego i jego spłaty wynika, że w latach 2019-2040 (lata objęte prognozą) Powiat Słubicki nie spełnia wskaźnika spłaty, o którym mowa w art.

243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jedynie w latach 2019-2020. Jednakże Skład Orzekający wskazuje, że Powiat realizuje Program Postępowania Naprawczego w związku z powyższym zgodnie z art. 240a ust. 4 ustawy o finansach publicznych Powiat może nie spełniać relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w okresie realizacji Programu Postępowania Naprawczego. Program Postępowania Naprawczego Powiat Słubicki realizuje w latach 2019-2021.

Kształtowanie się relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych (indywidualnego wskaźnika spłaty długu) w latach, na które przyjęta została Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Słubickiego prezentuje poniższa tabela.

LATA objęte WPF	Wskaźnik [R+O]/[D] obliczony z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń	Maksymalny dopuszczalny poziom spłaty zobowiązań (prawa strona wzoru)		Stopień spełnienia relacji	
		Średnia z art. 243 ufp. z uwzględnieniem wyłączeń (plan 3 kw)	Średnia z art. 243 ufp. z uwzględnieniem wyłączeń (wykonanie)		
1	2	3	4	(3-2)	(4-2)
2019	1,82%	1,60%	0,34%	-0,22%	-1,48%
2020	31,45%	2,18%	0,92%	-29,27%	-30,53%
2021	3,57%	5,27%	4,01%	1,70%	0,44%
2022	3,85%	5,36%	5,36%	1,51%	X
2023	3,81%	5,66%	5,66%	1,85%	X
2024	3,65%	4,28%	4,28%	0,63%	X
2025	3,65%	4,37%	4,37%	0,72%	X
2026	3,34%	4,48%	4,48%	1,14%	X
2027	3,30%	3,69%	3,69%	0,39%	X
2028	3,17%	3,21%	3,21%	0,04%	X
2029	3,15%	3,29%	3,29%	0,14%	X
2030	2,99%	3,80%	3,80%	0,81%	X
2031	2,90%	3,74%	3,74%	0,84%	X
2032	2,79%	3,55%	3,55%	0,76%	X
2033	2,68%	3,19%	3,19%	0,51%	X
2034	2,60%	2,97%	2,97%	0,37%	X
2035	2,52%	2,77%	2,77%	0,25%	X
2036	2,40%	2,69%	2,69%	0,29%	X
2037	2,35%	2,70%	2,70%	0,35%	X
2038	2,25%	2,70%	2,70%	0,45%	X
2039	2,11%	2,60%	2,60%	0,49%	X
2040	2,02%	2,52%	2,52%	0,50%	X

Spełnienie relacji w oparciu o sposób liczenia relacji przyjęty ustawą o zmianie ustawy o finansach publicznych z 14 grudnia 2018 r. po uwzględnieniu wykonania roku 2019.

LATA objęte WPF	Wskaźnik [R+O]/[Db] obliczony z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń	Maksymalny dopuszczalny poziom spłaty zobowiązań (prawa strona wzoru)		Stopień spełnienia relacji	
		Średnia z art. 243 ufp. z uwzględnieniem wyłączeń (plan 3 kw)	Średnia z art. 243 ufp. z uwzględnieniem wyłączeń (wykonanie)		
1	2	3	4	(3-2)	(4-2)
2020	39,37%	1,45%	4,13%	-37,92%	-35,24%
2021	4,57%	4,92%	7,60%	0,35%	3,03%
2022	5,04%	6,69%	9,37%	1,65%	4,33%

2023	4,97%	7,93%	7,93%	2,96%	X
2024	4,78%	6,64%	6,64%	1,86%	X
2025	4,78%	6,35%	6,35%	1,57%	X
2026	4,48%	7,01%	8,48%	2,53%	4,00%
2027	4,45%	7,37%	7,37%	2,92%	X
2028	4,29%	7,52%	7,52%	3,23%	X
2029	4,28%	7,12%	7,12%	2,84%	X
2030	4,08%	6,90%	6,90%	2,82%	X
2031	3,97%	6,52%	6,52%	2,55%	X
2032	3,86%	6,16%	6,16%	2,30%	X
2033	3,74%	5,97%	5,97%	2,23%	X
2034	3,64%	5,87%	5,87%	2,23%	X
2035	3,55%	5,62%	5,62%	2,07%	X
2036	3,41%	5,33%	5,33%	1,92%	X
2037	1,94%	4,96%	4,96%	3,02%	X

Skład Orzekający na podstawie przedstawionego sprawozdania z wykonania budżetu powiatu Słubickiego dokonał również oceny realizacji Programu Postępowania Naprawczego, który Powiat Słubicki rozpoczął realizować w 2019 roku.

Przedsięwzięcia naprawcze zaplanowane na lata 2019-2021 zostały wprowadzone do realizacji od 11 lipca 2019 r. i obejmowały następujące obszary działalności Powiatu:

1. Rezygnację z niektórych wydatków ponoszonych na dotacje celowe udzielone w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych oraz wydatków na prace konserwatorskie, restauratorskie obiektów zabytkowych.
2. Rezygnację z udzielania pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego.
3. Rezygnację z udzielania poręczeń, gwarancji i pożyczek.
4. Rezygnację z wydatków ponoszonych na promocję jednostki samorządu terytorialnego.
5. Ograniczenie wydatków na remonty.
6. Ograniczenie wydatków na szkolenia i podróże służbowe.
7. Zmniejszenie wydatków na zakup materiałów i wyposażenia.
8. Zmniejszenie wydatków na zakup usług.
9. Zmniejszenie wydatków na wynagrodzenia i składek od nich naliczanych w Starostwie Powiatowym i powiatowych jednostkach organizacyjnych.
10. Ograniczenie wydatków ponoszonych na inwestycje z wyłączeniem inwestycji finansowanych ze środków zewnętrznych.

Zgodnie z informacją przedstawioną przez Zarząd Powiatu w informacji z wykonania budżetu za rok 2019:

Ad.1

Rezygnacja z niektórych wydatków ponoszonych na dotacje celowe udzielone w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych oraz wydatków na prace konserwatorskie, restauratorskie obiektów zabytkowych.

Wyszczególnienie	2019 r. plan na I kw.	2019 r. plan po zmianach IV kw.	2019 r. wykonanie	2020r. plan	2021r. plan	Oszczędność w 2019 r. (2-4)
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki na dotacje celowe (rozdziały 85195,92105, 92605 – par. 2360)	50.000,00	50.000,00	49.970,57	0,00	0,00	29,43
Wydatki na dotacje celowe (rozdział 92120, par.2720)	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00
Razem:	55.000,00	50.000,00	49.970,57	0,00	0,00	5.029,43

Zaplanowano 50.000,00 zł na dotacje celowe z budżetu udzielane w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych. Podpisanie umów w tym zakresie, jak również wydatkowanie środków odbyło się w okresie przed wprowadzeniem w życie Programu Naprawczego, stąd nie zrealizowano oszczędności. Nie zaplanowano natomiast takich wydatków na lata 2020 i 2021. W roku 2019 nie wydatkowano środków na prace konserwatorskie obiektów zabytkowych. Plan w tym zakresie został zmieniony i nie wykorzystano 5.000,00 zł.

Skład Orzekający wskazuje jako uwagę, że zgodnie z art. 240a ust. 5 pkt 6 ustawy o finansach publicznych Powiat Słubicki w okresie realizacji Programu Postępowania Naprawczego powinien ograniczać w maksymalny możliwy sposób realizację zadań innych niż obligatoryjne finansowanych ze środków własnych.

Ad. 2

Rezygnacja z udzielania pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego

W omawianym okresie zgodnie z informacją zawartą w sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu za 2019 rok nie udzielono pomocy finansowej innym JST i nie planuje się jej udzielania w latach 2020 – 2021.

Ad. 3

Rezygnacja z udzielania poręczeń, gwarancji i pożyczek

W omawianym okresie zgodnie z informacją zawartą w sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu za 2019 rok nie udzielono poręczeń, gwarancji i pożyczek i nie planuje się takich działań w latach 2020 – 2021.

Ad. 4

Rezygnacja z wydatków ponoszonych na promocję jednostki samorządu terytorialnego

Wyszczególnienie	2019 r. plan na I kw.	2019 r. plan po zmianach IV kw.	2019 r. wykonanie	2020r. plan	2021r. plan	Oszczędność w 2019 r. (2-4)
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki na promocję (rozdział 75075)	76.200,00	76.200,00	57.250,05	0,00	0,00	18.949,95
Razem:	76.200,00	76.200,00	57.250,05	0,00	0,00	18.949,95

Zarząd Powiatu w informacji z wykonania budżetu za 2019 rok wskazał, że cyt.” w momencie wejścia w życie Programu Naprawczego zaprzestano wydatkowania zaplanowanych w kwocie 6.200,00 zł środków na materiały promocyjne (w I kw. 2019 r. wydatkowano 52,15 zł). W sierpniu 2019 r. wypowiedziano umowy podpisane na emisję cyklu programów informacyjnych poświęconych wykonywaniu zadań publicznych na rzecz społeczności Powiatu Słubickiego o nazwie „Wiadomości Powiatowe”, comiesięczny skład graficzny i wydruk oraz kolportaż na terenie Powiatu Słubickiego biuletynu informacyjnego „Wiadomości z Powiatu Słubickiego” zawierającego aktualności, ogłoszenia oraz informacje o bieżących wydarzeniach w powiecie, a także publikację na Portalu Słubice24 informacji

związanych z prowadzoną przez Powiat działalnością (promocja wydarzeń, projektów organizowanych i zgłaszanych przez Powiat komunikatów i oświadczeń). Każda z tych umów miała inny okres wypowiedzenia, co spowodowało ponoszenie kosztów aż do wyczerpania obowiązujących zapisów w tej kwestii w tych umowach. Łącznie wydatki na promocję wyniosły 57.250,05 zł. Niewykorzystanych pozostało 18.949,95 zł. Na lata 2020 – 2021 nie zaplanowano wydatków promocyjnych”. Skład Orzekający wskazuje, że zgodnie z art. 240a ust. 5 pkt 4 ustawy o finansach publicznych w okresie realizacji Programu Postępowania Naprawczego jednostka samorządu terytorialnego nie może ponosić wydatków na promocję.

Ad. 5

Ograniczenie wydatków na remonty

Wyszczególnienie	2019 r. plan na I kw.	2019 r. plan po zmianach IV kw.	2019 r. wykonanie	2020r. plan	2021r. plan	Oszczędność w 2019 r. (2-4)
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki na remonty (różne działy – par. 4270)	171.750,00	198.170,00	185.638,35	168.315,00 + 300.000,00	168.350,00	-13.888,35
Razem:	171.750,00	198.170,00	185.638,35	168.315,00 + 300.000,00	168.350,00	-13.888,35

W sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu za 2019 rok – Zarząd Powiatu w zakresie ograniczenia wydatków na remonty wskazał, że cyt.” w stosunku do planu z I kw. 2019 r. zwiększono planowane wydatki na remonty. W trakcie realizacji programu naprawczego zwiększenie wyniosło 16.020,00 zł i związane było z koniecznością zabezpieczenia uszkodzonego dachu na sali gimnastycznej w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ośnie Lubuskim przed zalaniem i zniszczeniem obiektu. Zwiększenie planu wydatków na remonty o 10.000,00 zł w Starostwie Powiatowym i 400,00 zł w Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słubickiego dotyczyło okresu przed wejściem w życie Programu Naprawczego. W trakcie realizacji programu naprawczego jednostki organizacyjne Powiatu korzystały z możliwości zwiększania swoich planów w sytuacji wymagającej tego zwiększenia poprzez pomniejszanie planów w innych jednostkach Powiatu w sytuacji wystąpienia zbędnych środków w § 4270. Ostatecznie wykonanie na koniec roku wyniosło 185.638,35 zł. Porównując wykonanie na koniec roku do planu przyjętego w programie naprawczym zanotowano zwiększenie o 13.888,35 zł. Gdyby jednak porównać wykonanie do zwiększonego planu, wtedy występuje oszczędność w wysokości 12.531,65 zł”. W ocenie Składu Orzekającego poza sytuacjami wymagającymi zabezpieczenia majątku Powiatu wskutek nieprzewidzianych zdarzeń Powiat powinien realizować działania przyjęte w Programie Naprawczym w zakresie oszczędności w wydatkach na remonty, w latach 2020 i 2021.

Skład Orzekający negatywnie ocenia sytuację ponoszenia wydatków (poza nieprzewidzianymi zdarzeniami) również bezpośrednio przed przystąpieniem przez Powiat w 2019 roku do realizacji Programu Postępowania Naprawczego. Skład Orzekający jednoznacznie podkreśla, że Powiat samodzielnie zaplanował oszczędności w wydatkach remontowych i powinien konsekwentnie realizować przyjęte w Programie założenia oraz ograniczać ponoszenie wydatków na zadania inne niż obligatoryjne, finansowane ze środków własnych. W ocenie Składu Orzekającego wydatki remontowe w okresie realizacji Programu Naprawczego powinny dotyczyć jedynie sytuacji nieprzewidzianych i zdarzeń

losowych niezależnych od Powiatu. Działania Powiatu i jego jednostek organizacyjnych powinny koncentrować się na wypracowaniu założonych w Programie oszczędności.

Zarząd Powiatu i kierownicy powiatowych jednostek organizacyjnych powinni monitorować sytuację w zakresie koniecznych wydatków remontowych i nie doprowadzać do sytuacji, w której ponoszenie takich wydatków w okresie realizacji Programu Naprawczego staje się konieczne wskutek zdarzeń, którym można było zapobiec lub które były możliwe do przewidzenia, lub które nie są wynikiem zdarzeń losowych lub siły wyższej.

Ad. 6

Ograniczenie wydatków na szkolenia i podróże służbowe

Wyszczególnienie	2019 r. plan na I kw.	2019 r. plan po zmianach IV kw.	2019 r. wykonanie	2020r. plan	2021r. plan	Oszczędność w 2019 r. (2-4)
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki na szkolenia (różne działy – par. 4700)	42.400,00	37.400,00	23.106,48	25.000,00	25.000,00	19.293,52
Wydatki na podróże służbowe (różne działy, par.4410 i 4420)	46.395,00	41.895,00	32.067,47	36.000,00	36.000,00	14.327,53
Razem:	88.795,00	79.295,00	55.173,95	61.000,00	61.000,00	33.621,05

Plany wydatków na koniec roku 2019 dotyczące szkoleń i podróży służbowych zgodnie z informacją zawartą w sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu za 2019 rok uległy zmniejszeniu o 9.500,00 zł w stosunku do planów przyjętych na I kwartał 2019 r. W zakresie tych wydatków jednostki organizacyjne również korzystały z wzajemnego zmniejszania lub zwiększania planów w miarę potrzeb. Zmiany te nie spowodowały istotnych naruszeń planów przyjętych Programem Naprawczym. Wykonanie wydatków na szkolenia wyniosło 23.106,48 zł i w stosunku do planu z I kw. stanowiło oszczędność w wysokości 19.293,52 zł. Z kolei wykonanie wydatków na podróże służbowe przyczyniło się do wystąpienia oszczędności w kwocie 14.327,53 zł. Ogółem zaoszczędzono 33.621,05 zł.

W powyżej opisanym zakresie Skład Orzekający wskazuje, że zgodnie z założeniami przyjętymi w Programie Powiat powinien z pełną konsekwencją realizować przyjęte założenia w zakresie oszczędności. Powiat powinien również ograniczać w maksymalnym zakresie, mając na uwadze trudną sytuację finansową Powiatu realizację zadań innych niż obligatoryjne, stosownie do art. 240a ust. 5 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Ad. 7

Ograniczenie wydatków na zakup materiałów i wyposażenia

Wyszczególnienie	2019 r. plan na I kw.	2019 r. plan po zmianach IV kw.	2019 r. wykonanie	2020r. plan	2021r. plan	Oszczędność w 2019 r. (2-4)
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki na zakup materiałów i wyposażenia (różne działy – par. 4210)	580.634,00	564.397,00	529.606,13	569.021,00	569.021,00	51.027,87
Razem:	580.634,00	564.397,00	529.606,13	569.021,00	569.021,00	51.027,87

Zgodnie z informacją zawartą w sprawozdaniu z wykonywania budżetu Powiatu - plan w zakresie obejmującym zakup materiałów i wyposażenia przyjęty do Programu Naprawczego wyniósł 580.634,00 zł. Również w tym przypadku jednostki wprowadzały zmiany swoich planów korzystając ze środków zaoszczędzonych przez inne jednostki organizacyjne. Ostatecznie plan na koniec roku zmniejszył się do wysokości 564.397,00 zł (mniej o 16.237,00 zł). W 2019 r. wykonanie wyniosło 529.606,13 zł, co pozwoliło zaoszczędzić 51.027,87 zł. W tym zakresie W ocenie Składu Orzekającego Powiat powinien w 2020

i 2021 roku zintensyfikować wysiłki dla wypracowania maksymalnych założonych w Programie Naprawczym w tym obszarze oszczędności, mając na uwadze trudną sytuację finansową Powiatu.

Ad. 8

Ograniczenia wydatków na zakup usług

Wyszczególnienie	2019 r. plan na I kw.	2019 r. plan po zmianach IV kw.	2019 r. wykonanie	2020r. plan	2021r. plan	Oszczędność w 2019 r.
Wydatki na zakup usług (różne działy – par. 4300)	2.164.881,00	2.146.043,00	2.105.411,05	2.121.583,00	2.121.583,00	59.469,95
Razem:	2.164.881,00	2.146.043,00	2.105.411,05	2.121.583,00	2.121.583,00	59.469,95

Według informacji zawartej w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2019 rok plan przyjęty do Programu Naprawczego w zakresie ograniczenia wydatków na zakup usług wyniósł 2.164.881,00 zł. W trakcie realizacji Programu wystąpiły zmiany, w wyniku czego planowane wydatki na zakup usług zmniejszono do wysokości 2.146.043,00 zł (mniej o 18.838,00 zł). Wykonanie wyniosło 2.105.411,05 zł. Oszczędności na koniec roku wyniosły 59.469,95 zł. W kolejnych latach Powiat powinien z pełną determinacją realizować założone w Programie Naprawczym oszczędności w tym zakresie oraz planować z wyprzedzeniem konieczność zakupu usług, tak aby uniknąć zbędnego ponoszenia wydatków w tym obszarze działalności w latach 2020-2021.

Ad. 9

Zmniejszenie wydatków na wynagrodzenia i składek od nich naliczanych w Starostwie Powiatowym i powiatowych jednostkach organizacyjnych

W tym zakresie działalności Powiatu i jego jednostek organizacyjnych w sprawozdaniu z wykonania budżetu wskazano, że:

w Powiatowym Urzędzie Pracy w Słubicach zaplanowano redukcję 1 etatu księgowej od września 2019 r. i przekazanie zadań związanych z obsługą finansową środków budżetowych i naliczaniem płac do Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słubickiego – zaplanowano od 1 stycznia 2020 r. (Uchwała Rady Powiatu Słubickiego Nr XIV/73/19 z dnia 29 października 2019 r.). Zakładano oszczędność na funduszu płac w kwocie 26.856,00 zł. W lipcu 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy otrzymał dodatkowe środki z Funduszu Pracy w kwocie 26.900,00 zł na nagrody i składki od nich dla pracowników urzędu. Uchwałą Nr XII/60/19 Rady Powiatu Słubickiego z 29 lipca 2019 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Powiatu Słubickiego na rok 2019 wprowadzono do budżetu przyznaną kwotę 26.900,00 zł pomniejszoną o planowaną oszczędność w wysokości 26.856,00 zł. Fundusz płac wzrósł o 44,00 zł. Kolejne zwiększenie funduszu płac nastąpiło w związku z kolejnym przyznaniem środków na nagrody wraz z pochodnymi w kwocie 37.500,00 zł (Uchwała Nr XIV/77/19 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 29 października 2019 r.). Ostatecznie, fundusz płac Urzędu Pracy na koniec roku wynoszący łącznie 1.425.800,00 zł został wykonany w kwocie 1.415.732,13 zł – mniej o 10.067,87 zł w porównaniu do planu (wcześniej pomniejszonego o 26.856,00 zł).

w Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słubickiego po wcześniejszej redukcji 2 etatów zmniejszono wynagrodzenia osobowe pracowników w stosunku do planu na dzień 01.01.2019 o kwotę 30.000,00 zł. W założeniach Programu Naprawczego ustalono, że oszczędności z tego tytułu będą wynosić około 44.000,00 zł. W związku z aktualizacją w CUW Powiatu Słubickiego programu księgowo - płacowego oraz zintegrowania z programem

„SJO Bestia” oraz zgłoszonymi potrzebami na usługi informatyczne w jednostkach obsługiwanych, wystąpiła konieczność zatrudnienia na etat informatyka. Fakt ten spowodował, iż w Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słubickiego ponoszone były koszty, a pracownik świadczył usługi w pozostałych jednostkach obsługiwanych przez CUW Powiatu Słubickiego. Zmniejszenie stanu zatrudnienia o dwa etaty dotyczyło II półrocza 2019 r. Dodatkowo, jednemu pracownikowi wypłacono ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Wymienione wyżej okoliczności były powodem rozbieżności w założeniach Programu Naprawczego do faktycznego wykonania planu finansowego za 2019 r.

w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasza Chata” w Cybince dokonane zostały redukcje etatów zgodnie z założeniami w Programie Naprawczym, a więc:

- redukcja etatu pomocy wychowawcy - od 31.08.2019 r.
- redukcja etatu wychowawcy - od 14.06.2019 r.

Nie osiągnięto jednak planowanych oszczędności w wysokości 57.000,00 zł z uwagi na fakt, że od czerwca 2019 r. z urlopu macierzyńskiego powrócił do pracy kolejny wychowawca. Kolejnym powodem nie osiągnięcia planowanych oszczędności był fakt, iż następnych trzech pracowników wykorzystano w 2019 roku urlopy wypoczynkowe po urlopie macierzyńskim, co również wygenerowało koszty. Obecnie w/w pracownicy przebywają na urloпах wychowawczych. Podsumowując dokonano redukcji zgodnie z założeniami, jednak powrót do pracy jednego pracownika oraz wykorzystanie urlopów wypoczynkowych przez trzech kolejnych pracowników spowodowało koszty, co uniemożliwiło realizację zakładanych oszczędności. Ostatecznie nie wydatkowano 26.842,07 zł.

w Starostwie Powiatowym na moment sporządzenia Programu Postępowania Naprawczego występował niedobór na funduszu płac w kwocie netto ok. 170 tys. zł. W lipcu 2019 r. zwiększono o 34.856,00 zł środki płacowe. W trakcie realizacji Programu doszło do połączenia Biura Zarządzania Projektami z Wydziałem Spraw Społecznych i nie zatrudniono pracownika na miejsce zwolnione od sierpnia 2019 r. Ponadto nie zatrudniono pracownika na miejsce zwolnione po odejściu na emeryturę pracownika w Wydziale Geodezji i Katastru. Nie doszło do planowanego odejścia na emeryturę pracownika w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami, z powodu długotrwałego przebywania tego pracownika na zwolnieniu lekarskim. Niemniej jednak prowadzona polityka kadrowa w Starostwie pozwoliła na zniwelowanie wcześniejszego niedoboru i w ostateczności na koniec roku wykonanie wydatków płacowych z pochodnymi było mniejsze niż zaplanowano o 49.525,14 zł.

Diety radnych w 2019 r. zaplanowano w wysokości 250.000,00 zł (poziom wykonania z 2018 r. 250.927,98 zł). Wykonanie wyniosło 249.272,70 zł.

Nie uległy zmianie (nie podwyższono) wynagrodzenia Starosty Słubickiego i Wicestarosty Słubickiego.

Ad. 10

Ograniczenie wydatków ponoszonych na inwestycje z wyłączeniem tych finansowanych ze środków zewnętrznych.

Kwota zaplanowana w I kw. 2019 r. wyniosła 14.762.315,00 zł. W Programie Naprawczym na rok 2019 przewidziano realizację wydatków majątkowych na poziomie 10.264.762,02 zł. W trakcie realizacji Programu otrzymano dodatkową dotację celową od Zarządu Województwa Lubuskiego na budowę sali sportowej oraz zwiększono w wydatkach udział środków pochodzących z wpłat na ochronę środowiska. Plan na koniec roku po zmianach wyniósł 10.876.762,02 zł. Rzeczywista realizacja na koniec roku wyniosła 9.334.396,40 zł, zgodnie z poniższą tabelą:

Lp.	Wyszczególnienie zadań	Kwota przewidywana do realizacji w 2019 r.	Plan na koniec roku	Kwota wydatkowana w 2019 r.
1	2	3	4	5
1.	Kontynuacja przebudowy drogi powiatowej nr 1254F Nowe Biskupice-Rzepin	6.826.329,00	6.826.329,00	6.066.010,70
2.	Informatyzacja i modernizacja danych zasobów geodezyjnych powiatów województwa lubuskiego do świadczenia e-usług	270.907,00	270.907,00	0,00
3.	Kontynuowanie (z 2018 r) budowy chodników w ciągu drogi powiatowej w m. Grzmiąca	55.287,00	55.287,00	55.283,11
4.	Zakup sprzętu na potrzeby Zarządu Dróg Powiatowych	80.000,00	80.000,00	79.950,00
5.	Budowa chodników w m. Urad i Radzików	77.827,02	77.827,02	77.827,03
1	2	3	4	5
6.	Pozostałe wydatki i zakupy inwestycyjne w Starostwie Powiatowym	90.000,00	90.000,00	77.664,28
7.	Zakup ogniw fotowoltaicznych dla potrzeb wspólnej obsługi JST	30.000,00	30.000,00	27.060,00
8.	Budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Licealnych w Słubicach	1.800.000,00	2.400.000,00	2.113.273,00
9.	Rozwój infrastruktury edukacyjnej - projekt	694.783,00	694.783,00	694.778,29
10.	Wymiana okien w internacie i podłogi w sali gimnastycznej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym	25.300,00	25.300,00	16.709,00
11.	Budowa Domu Dziecka	150.000,00	150.000,00	0,00
12.	Termomodernizacja i wymiana okien w zakresie ochrony środowiska	114.329,00	126.329,00	75.840,99
13.	Doposażenie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Słubicach	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Razem:		10.264.762,02	10.876.762,02	9.334.396,40

Skład Orzekający wskazuje, że Powiat w okresie realizacji Programu Naprawczego powinien ograniczać wydatki nieobligatoryjne, w tym inwestycyjne.

Powiat Słubicki powinien konsekwentnie realizować planowane oszczędności założone w Programie Naprawczym wobec trudnej sytuacji finansowej w jakiej się znajduje. Mając na względzie kolejne dwa lata realizacji Programu Skład Orzekający wskazuje, że Zarząd Powiatu powinien maksymalizować działania oszczędnościowe i stale monitorować sytuację finansową mając na względzie również realną możliwość wystąpienia wymagalności zobowiązań Powiatu względem Skarbu Państwa z tytułu dochodów z opłat eksploatacyjnych, czynszów najmu, dzierżawy na obiektach i gruntach po byłym TTOC w Świecku za lata 2012-2016. Szczegółnej analizy w ocenie Składu Orzekającego wymaga planowanie i podejmowanie przez Powiat w 2020 i 2021 roku nowych inwestycji nawet wówczas gdyby miały być one finansowane w całości ze środków własnych Powiatu.

II. Restrukturyzacja długu

Według informacji zawartych w sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za 2019 rok zobowiązania wg tytułów dłużnych na 31 grudnia 2019 r. wyniosły 24.749.870,64 zł, w tym kredyty długoterminowe na kwotę 24.749.870,64 zł:

- a) Umowa Nr 08/2369 BGK O/Zielona Góra – 5.879.928,64 zł – spłata do 31.12.2025 r. (spłaty dokonywane zgodnie z podpisanym aneksem Nr 5 do umowy);

- b) Umowa Nr 979/68/2011 Bank Spółdzielczy Ośno Lubuskie – 2.665.611,00 zł – spłata do 31.08.2024 r.;
- c) Umowa Nr 20091404 Bank Spółdzielczy Ośno Lubuskie – 7.306.992,00 zł – spłata do 31.12.2024;
- d) Umowa Nr 995/68/2010 Bank Spółdzielczy Ośno Lubuskie – 3.300.000,00 zł – spłata do
- e) Umowa Nr KR-19-02035 GBS Barlinek – 5.597.339,00 zł – (kredyt do wysokości kwoty refundacji projektu z udziałem środków europejskich) – spłata do 31.12.2021 r.

W 2019 r. jak wynika to z informacji o realizacji Programu Postępowania N Powiatu załączonej do sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu nie udało się zrealizować zapisanego w programie naprawczym przedsięwzięcia dotyczącego restrukturyzacji długu wobec Banku Spółdzielczego w Ośnie Lubuskim wynoszącego łącznie 13.272.603,00 zł. Będąc w fazie przygotowywania dokumentacji przetargowej dla kredytów (październik 2019 r.) zaplanowanych do zaciągnięcia w 2019 r. (w tym na inwestycję drogową z udziałem środków europejskich) okazało się, że zastosowanie wymaganej dla tego celu procedury zamówienia publicznego spowoduje wydłużenie terminu pozytywnego załatwienia do ok. 80 dni. Wynikało to z faktu, iż w przypadku planowania i udzielania zamówień tożsamy rodzajowo, istnieje obowiązek przeprowadzenia postępowania według szacunkowej wartości dla łącznie udzielanych zamówień, tj. w przypadku udzielania dwóch odrębnych zamówień na kredyt (droga+konsolidacja kredytów) tryb jaki należy zastosować dla obu postępowań udzielanych w danym roku kalendarzowym będzie taki sam (i będzie wynikał z łącznej wartości oszacowania przedmiotu zamówienia dla obu kredytów – czyli tryb przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej). Natomiast w przypadku, gdy Zamawiający planuje (w danym roku aktualnie) przeprowadzić jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego to tryb jaki należy zastosować dla tego zamówienia wynikać będzie z oszacowanej wartości przedmiotu zamówienia (dla tego kredytu).

Po analizie sprawy uznano, iż ryzykiem byłoby podjęcie się przeprowadzenia postępowań dla obu kredytów w tym samym roku. Postępowaniem objęto więc tylko kredyt na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, natomiast zaciągnięcie kredytu na całkowitą spłatę wcześniejszych zobowiązań wobec Banku Spółdzielczego w Ośnie Lubuskim przesunięto na rok 2020, mając na uwadze to, że nie spowoduje to zmiany ogólnego zadłużenia Powiatu według stanu na koniec roku budżetowego 2019.

Uchwałą Rady Powiatu Słubickiego Nr XIV/81/19 z dnia 29 października 2019 r. dokonano aktualizacji Wariantu II w pkt IV. „Restrukturyzacja długu”, gdzie postanowiono:

- 1) Zaciągnąć w roku 2020 kredyt w banku w trybie ogłoszonego przetargu publicznego w wysokości 13.272.603,00 zł na całkowitą spłatę kredytów w Banku Spółdzielczym w Ośnie Lubuskim w łącznej kwocie 13.272.603,00 zł.
- 2) Do momentu uzyskania kredytu, o którym mowa w pkt 1 wystąpić do Banku Spółdzielczego w Ośnie Lubuskim o przesunięcie (zmianę harmonogramu) spłaty rat kredytowych dotyczących umów: 979/68/2011 z 08 września 2011 r. oraz 995/68/2010 z 14 grudnia 2010 r. – w ogólnej kwocie 666.640,00 zł z I półrocza 2020 r. na II półrocze 2020 r.

- 3) Planowany kredyt, o którym mowa w pkt 1 będzie spłacany przez 15 lat począwszy od roku 2026 do roku 2040 w równych ratach wynoszących po 884.840,00 zł, z tym że rata w 2026 r. wyniosłaby 884.843,00 zł.
- 4) Szacowane koszty kredytu, o którym mowa w pkt 1 zostały przedstawione w Programie w pkt IV. Restrukturyzacja długu.
- 5) Spłacić w 2019 roku kwotę 37.500,00 zł, kontynuować w 2020 roku i zakończyć w ostatnim dniu kwartału kalendarzowego roku 2025 spłatę pozostałej części kredytu w BGK O/Zielona Góra w wysokości 5.879.928,64 zł zgodnie z podpisanym z Bankiem Aneksem Nr 5 do umowy kredytu inwestycyjnego Nr 08/2369 z dnia 10.10.2008 r., i tak:
 - ✓ rok 2019 – spłata raty w kwocie 37.500,00 zł,
 - ✓ rok 2020 – pierwsza rata w kwocie 244.997,64 zł, trzy raty po 244.997,00 zł łącznie do spłaty 979.988,64 zł;
 - ✓ rok 2021 – cztery raty po 244.997,00 zł – łącznie do spłaty 979.988,00 zł;
 - ✓ rok 2021 – cztery raty po 244.997,00 zł – łącznie do spłaty 979.988,00 zł;
 - ✓ rok 2022 – cztery raty po 244.997,00 zł – łącznie do spłaty 979.988,00 zł;
 - ✓ rok 2023 – cztery raty po 244.997,00 zł – łącznie do spłaty 979.988,00 zł;
 - ✓ rok 2024 – cztery raty po 244.997,00 zł – łącznie do spłaty 979.988,00 zł;
 - ✓ rok 2025 – cztery raty po 244.997,00 zł – łącznie do spłaty 979.988,00 zł.

Powyższe zmiany uwzględniono w zaktualizowanej Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Słubickiego na lata 2019- 2040.

W trakcie sporządzania niniejszego sprawozdania z wykonania budżetu za 2019 r. w ocenie Zarządu Powiatu przedstawionej w analizie realizacji PPN Powiatu w 2019 roku zaszyły istotne zmiany mające wpływ na wcześniejsze zasady restrukturyzacji długu. Wykonanie budżetu w 2019 r. pozwoliło na wprowadzenie kolejnych zmian w Programie, dotyczących restrukturyzacji długu. Możliwa jest bieżąca realizacja harmonogramu spłaty rat kredytowych, bez potrzeby ich przesuwania na drugie półrocze 2020 r. Dokonywane spłaty rat kredytowych pozwolą na zmniejszenie wcześniej planowanej kwoty kredytu na całkowitą spłatę zaciągniętych w BS Ośno Lubuskie kredytów z kwoty 13.272.603,00 zł na 12.600.000,00 zł. Rozpoczęcie spłaty nowo zaciągniętego kredytu już w następnym miesiącu po miesiącu jego otrzymania pozwoli skrócić okres jego spłaty o 3,5 roku, a jego koszty zmniejszyć o blisko 2,0 mln złotych. Powyższe zmiany zostały uwzględnione w zaktualizowanej Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Słubickiego. Uchwały z powyższego zakresu zostały podjęte przez Radę Powiatu Słubickiego w dniu 5 marca 2020 r.

Skład Orzekający podsumowując dokonaną ocenę realizacji Programu Postępowania Naprawczego Powiatu Słubickiego zawartą w sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu za 2019 rok stwierdza, że nie we wszystkich przypadkach, w których zakładane oszczędności nie zostały zrealizowane w wymiarze zakładanym w Programie uzasadniono i wyjaśniono przyczyny braku osiągnięcia zakładanych poziomów oszczędności planowanych na 2019 rok. Ponadto Skład Orzekający podkreśla, że Organy Powiatu powinny podejmować działania w celu pełnej realizacji w 2020 i 2021 roku działań naprawczych, oszczędnościowych i restrukturyzacyjnych założonych w Programie Naprawczym ze świadomością szczególnie trudnej sytuacji finansowej Powiatu, występujących zagrożeń dla możliwości prawidłowego prowadzenia gospodarki finansowej i realizacji zadań publicznych przez Powiat zarówno w okresie realizacji Programu Naprawczego jak i w kolejnych latach budżetowych po jego zakończeniu.

Przyczyną sformułowania zastrzeżenia Składu Orzekającego jest sytuacja finansowa Powiatu jaka wystąpiła na koniec 2019 roku.

W Programie Postępowania Naprawczego Powiatu uchwalonym w 2019 roku zwrócono uwagę na zagadnienie związane z nieprawomocnymi decyzjami Wojewody Lubuskiego dotyczącymi zwrotu pobranych a nie przekazanych dochodów z tytułu opłat eksploatacyjnych pobieranych na obiektach i gruntach po byłym TTOC w Świecku w okresie od 01.01.2012 r. do 21.07.2016 r. Łączna kwota tych zobowiązań wynosi 16.138.196,37 zł, do której należy doliczyć odsetki liczone jak dla zaległości podatkowych. Skład Orzekający wskazuje, że w powyższych sprawach brak jest wyznaczonego terminu rozpraw przed Naczelnym Sądem Administracyjnym w Warszawie. Wykonanie decyzji zostało natomiast wstrzymane jedynie do momentu prawomocności orzeczeń, a postępowania egzekucyjne w administracji zawieszono.

W Programie Naprawczym założono zapewnienie środków w budżecie roku 2020 i 2021 w postaci rezerwy na okoliczność spłaty pobranych, a nie przekazanych dochodów z tytułu opłat eksploatacyjnych pobieranych na obiektach i gruntach po byłym TTOC w Świecku w momencie ich wymagalności. Zgodnie z tym założeniem, w budżecie 2020 zaplanowano 1.000.000,00 zł rezerwy celowej na realizację wydatków Powiatu wynikających z nieprawomocnych decyzji Wojewody Lubuskiego w sprawie zwrotu pobranych a nieprzekazanych dochodów z tytułu opłat eksploatacyjnych na obiektach i gruntach po byłym Terminalu Towarowych Odpraw Celnych w Świecku. Skład Orzekający wskazuje jednak, że w sytuacji wystąpienia prawomocności kilku wyroków NSA niekorzystnych dla Powiatu w roku 2020 Powiat nie będzie miał możliwości uregulowania ze środków własnych całości kwot należnych Skarbowi Państwa wraz z odsetkami liczonymi jak od zaległości podatkowych i kosztami sądowymi.

Nie została również, jak wynika to ze sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu za 2019 rok zakończona sprawa zwrotu części dotacji celowej do budżetu Państwa w kwocie 58.988,81 zł wykorzystanej przez Powiat niezgodnie z przeznaczeniem, zgodnie z decyzją Wojewody Lubuskiego z dnia 04.09.2012 r. utrzymaną w mocy decyzją Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 31.03.2017 r. znak FS. 12.4144.4.2017. Sprawa ta według informacji wynikającej ze sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu za 2019 r. znajduje się na etapie skargi kasacyjnej przed Naczelnym Sądem Administracyjnym w Warszawie i nie ma jeszcze wyznaczonego terminu rozprawy. Nie są zakończone również sprawy sądowe skierowane przez Powiat Słubicki przeciwko Skarbowi Państwa o zwrot kwot wydatkowanych z własnych środków na utrzymanie mienia Skarbu Państwa - byłego TTOC w Świecku w kwocie łącznej 14.494.237,42 zł (kwota główna) wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych. Jak wynika z informacji zawartej w sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu za 2019 rok kolejny termin rozprawy wyznaczono na 29 kwietnia 2020 r.

Zakończono natomiast sprawę zwrotu kwoty zapłaconej tytułem nabycia gruntów i budynków po byłym TTOC w Świecku. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. I Wydział Cywilny wyrokiem z 6 lipca 2018 r. Sygn. akt: I C 604/17 zasądził od pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody Lubuskiego na rzecz powoda Powiatu Słubickiego kwotę 1.489.604,27 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26.10.2016 r. do dnia zapłaty. W pozostałej części powództwo oddalił. Zasądził również od pozwanego na rzecz powoda kwotę 85.281,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 10.800,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Jak wynika to z informacji Zarządu Powiatu zawartej w sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu za 2019 rok - w drugiej połowie 2019 r. na rachunek Powiatu Słubickiego wpłynęła

cała należna kwota (w łącznej wysokości 1.868.903,20 zł), składająca się z kwoty głównej 1.489.604,27 zł, odsetek za opóźnienie od dnia 26.10.2016 r. do dnia zapłaty tj. 27.09.2019 r. w kwocie 304.817,93 zł oraz 74.481,00 zł (bez kosztów zastępstwa procesowego) z tytułu kosztów procesu.

Uregulowano również sprawę zwrotu nienależnie uzyskanej części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2015 w wysokości 240.826,00 zł. W dniu 29 września 2019 r. Powiat Słubicki złożył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem Ministra Finansów skargę na decyzję Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2019 roku, znak ST5.4755.68.2019.3.BPU wraz z wnioskiem o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji. Do Starostwa wpłynęło postanowienie sygn. akt V SA/Wa 1937/19 z 18 lutego 2020 r. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Z treści postanowienia wynika, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2020 r. na posiedzeniu niejawnym wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji w sprawie ze skargi Powiatu Słubickiego na decyzję Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2019 r. nr ST5.4755.68.2019.3.BPU w przedmiocie zwrotu do budżetu państwa nienależnie uzyskanej części oświatowej subwencji ogólnej – postanowił wstrzymać wykonanie zaskarżonej decyzji. Pomimo złożonej skargi, po analizie sytuacji, w dniu 23 października 2019 r. Powiat wystąpił do Ministra Finansów z wnioskiem w przedmiocie zastosowania ulgi podatkowej. Złożono wniosek o wydanie przez organ decyzji w przedmiocie rozłożenia na 10 (słownie: dziesięć) równych rat, po 24.082,60 PLN każda (słownie: dwadzieścia tysięcy osiemdziesiąt dwa złote 60/100), należności pieniężnej w kwocie 240.826,00 zł, wykazanej decyzją Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2019 roku, znak: ST5.4755.68.2019.3.PBU, utrzymującą w mocy decyzję Ministra Finansów z dnia 25 czerwca 2019 roku, znak ST4.4755.117.2019.3.CNNG zobowiązującą Powiat Słubicki do zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2015 w wysokości 240 826 zł, płatnych z góry do 15-tego dnia każdego miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym decyzja w przedmiocie udzielenia wnioskowanej w/w ulgi podatkowej uzyskała walor ostateczności.

Ostatecznie, do Starostwa Powiatowego wpłynęła Decyzja Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 2019 r. znak: ST4.4757.40.2019.3.CNNG w sprawie postanowienia Ministra Finansów, by rozłożyć Powiatowi Słubickiemu zapłatę nienależnie uzyskanej części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2015 w wysokości 240.826,00 zł, w następujący sposób: 10 miesięcznych rat w wysokości 24.082,60 zł płatnych do 15. dnia każdego kolejnego miesiąca począwszy od stycznia 2020 r. do października 2020 r. W budżecie 2020 według oświadczenia zarządu Powiatu zawartego w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2019 rok zapewniono środki finansowe na ten cel w należnej kwocie.

Kolejna sprawa, która w ocenie Składu Orzekającego RIO może pogorszyć w istotny sposób sytuację finansową Powiatu Słubickiego dotyczy roszczeń po byłym SP ZOZ w Słubicach. Pismem z dnia 7 sierpnia 2018 r. powodowie wnieśli o zasądzenie na ich rzecz tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania kwoty łącznej 2.796.648,63 zł z odsetkami od dnia doręczenia pozwu oraz o zasądzenie renty na rzecz powódki w kwocie 9.342,66 zł miesięcznie za szkody wyrządzone przez służbę zdrowia (ówczesny SP ZOZ w Słubicach). Postanowieniem z dnia 21 listopada 2018 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. sygn. Akt I C 884/18 zasądził tytułem zabezpieczenia na czas trwania procesu rentę w kwocie 5.846,00 zł płatną miesięcznie na rzecz powódki. W 2019 r. wydatki w tym zakresie wyniosły 102.982,00 zł (rozdział 85195) - zgodnie z prawomocnym orzeczeniem z dnia 21 listopada 2018 r. i postanowieniem z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie powództwa przeciwko Powiatowi Słubickiemu o zapłatę i rentę za szkodę wyrządzoną przez służbę zdrowia w

okresie przed przekształceniem byłego SP ZOZ w spółkę prawa handlowego tj. przed dniem 31 sierpnia 2011 r. W wykazie przejętych zobowiązaniach po zlikwidowanym SP ZOZ w Słubicach nie było sprawy dotyczącej roszczeń obecnego powoda za wyrządzone szkody przez szpital.

Obecnie jak wynika to z informacji Zarządu Powiatu zawartej w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2019 r., po przesłuchaniu szeregu świadków oraz powodów, sprawa skierowana została do biegłych. Sąd Okręgowy z dnia 11 lutego 2020 r. zdecydował o powołaniu biegłych na wnioski powodów i Powiatu Słubickiego. Według radcy prawnego Starostwa, opinii spodziewać się można najwcześniej jesienią br. z uwagi na szeroki zakres opinii.

Skład Orzekający wskazuje, że utrzymuje się nadal pomimo realizacji Programu Postępowania Naprawczego w Powiecie Słubickim sytuacja realnego zagrożenia realizacji zadań publicznych w sytuacji wydania niekorzystnych prawomocnych rozstrzygnięć sądowych w sprawach administracyjnych i cywilnych. W tej sytuacji Organy Powiatu Słubickiego powinny konsekwentnie realizować założone w Programie Naprawczym działania oszczędnościowe, monitorować ich efekty, wprowadzać dodatkowe oszczędności oraz zwiększyć nadzór nad realizacją wydatków przez jednostki organizacyjne Powiatu. Skład Orzekający wskazuje również na konieczność rozważenia możliwości prawnych i finansowych w aspekcie przerwania przyrostu zadłużenia Powiatu w sprawach zawisłych przed NSA w Warszawie, a dotyczących opłat eksploatacyjnych, czynszów najmu, dzierżawy na obiektach i gruntach po byłym TTOC w Świecku za lata 2012-2016, bowiem terminy rozpoznania tych spraw nie są na dziś znane równocześnie jednak zadłużenie Powiatu Słubickiego z tego tytułu (obecnie niewymagalne) zwiększa się.

Kolejne zagrożenie jakie dostrzega Skład Orzekający dotyczy realnego zagrożenia wykonywania przez Powiat dochodów wskutek epidemii COVID-19 oraz związanego z tym zagrożenia pogorszenia się płynności finansowej Powiatu. W związku z powyższym Zarząd Powiatu powinien stale monitorować sytuację finansową Powiatu, rezygnować z wydatków nieobligatoryjnych i wprowadzać dalsze, nawet nieprzewidziane w Programie Naprawczym działania oszczędnościowe. Mając na względzie realne zagrożenie dla prawidłowego prowadzenia gospodarki finansowej przez Powiat i w celu zachowania zdolności Powiatu do realizacji zadań publicznych należy również starannie rozważać podejmowanie jakichkolwiek nowych inwestycji w Powiecie w latach realizacji Programu Naprawczego (2020-2021) mając na względzie skutki finansowe dla całej gospodarki finansowej Powiatu, a równocześnie odpowiedzialność Zarządu Powiatu i Rady Powiatu za prawidłowe jej prowadzenie. Ponadto podjąć należy działania celem dalszego efektywnego, opartego na możliwych do zastosowania rozwiązaniach prawnych dochodzenia należności wymagalnych Powiatu i zabezpieczać jak największe środki finansowe na realizację przyszłych możliwych roszczeń, które mogą zostać względem Powiatu skierowane. Równocześnie Skład Orzekający wskazuje, że Zarząd Powiatu powinien mieć na względzie cele założone w Programie Naprawczym i konieczność spełnienia relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych na koniec ostatniego roku realizacji Programu Naprawczego. Trzeba jednak pamiętać o tym, że zdolność dochowania relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i zdolność realizacji przez Powiat zadań publicznych musi być trwała i zapewniona również po zakończeniu realizacji Programu Postępowania Naprawczego przez Powiat Słubicki.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze ocenia, że przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2019 rok opracowane zostało zgodnie

z wymogami wynikającymi z przepisów ustawy o finansach publicznych i umożliwia ocenę wykonania budżetu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający postanowił jak na wstępie.

Pouczenie:

Od uchwały Składu Orzekającego zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w terminie 14 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały z zastrzeżeniem art. 15zzr ustawy z dnia 02 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020.374 ze zm.).

Przewodniczący Składu Orzekającego

Jarosław Kotowski